

Тогива боя на фалангата не бѣше още суспендиранъ въ училищата; фалангата и прѣчкитѣ, символа на училищната дисциплина, стояхъ на почетното си мѣсто. Наказуемия, ако се противеше на заповѣдта на учителитѣ въ прилиминарнитѣ приготовления на екзекуцията, поваляхъ го насила. Моя другарь Иванчу, на баба Текла синъ ѝ, и азъ нѣмахми тая смѣлостъ и сами седнѣхми на земята, турихъ въ фалангата по единий ни кракъ, пристегнахъ ги и, безъ обозначение присѣдата за числото на прѣчкитѣ екзекутиранието имъ се започнѣ отъ даскала Н. Златарски.

— Хлапетата му съ хлапета, отъ сега го захванахъ, а като порастнѣтъ...! личи си...! върви и наказвай ги, колкото щещъ,—думаше даскалъ Пеню, като въ себе си, и смѣхъ го надуваше. А даскалъ Златарски, замахва прѣчката съ сила и едва я слага по крака ни, колкото да плюсне.

Както и да е, правосъдието се удовлетвори прѣдъ официалното присѣствие на цѣлия класъ; ний си обухми пакъ боситѣ крака и си трѣгнахми; а сърдития попъ Петко ни придружи съ послѣднитѣ си мѣмрания: — Ще късате, късайте; малко ли сж грѣцки книги, ами видѣли една, гдѣто чете въ църква само владиката; гиди! гиди!

Другъ единъ дѣтински подвигъ извършихъ и той бѣше по-характеристиченъ, по сериозенъ, ако щете, но него прѣкарахъ безъ бой. Въ ония години — думата е за врѣмето отъ 1840—50 — облѣклото на гражданитѣ, турци и българи, взело бѣше да се изравнява, особно въ носията на главата,— червенъ фесъ опнѣтъ въ мукава, като кринче. За да може обаче да се отличава българина отъ турчина и да не ставатъ скандали, особно на случайни, погрѣшно, поздравления (Турчинъ да поздрави погрѣшно единъ гяуринъ съ турското здрависванье: *селамъ алекюмъ*, и пр. бѣше непростимо прѣстѣпление за тоя послѣдния, ако би го приелъ) или по други нѣкои съображения, за отличаване между *владѣтелитѣ* и *раяша*, имаше заповѣдъ отъ търновскій войвода¹¹⁾, щото българитѣ граждани да носѣтъ на фесоветѣ си пришитъ знакъ на едната страна, отъ десетина сантиметра черъ ширитъ. Дали бѣше обща мѣрка по заповѣдъ отъ Цариградъ за всичката държава,

¹¹⁾ До идването на Султанъ Меджита на 1846 г. управителитѣ на Търново се наричашъ *войводи* и управителния домъ *войводница*. Прѣобразованята по администрацията ончитожиж това название и Търново стана *мотегсарифликъ*.